

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF016 Платіжні системи (Payment Systems)
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	6 семестр
Курс	3 курс (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	<p><u>Мета вивчення дисципліни:</u> формування системи знань із теорії платіжних систем, платіжних інструментів, специфіки функціонування міжнародних і національних платіжних систем.</p> <p><u>Завдання дисципліни:</u> полягає у вивченні концептуальних положень функціонування і чинних стандартів платіжних систем провідних країн світу та України; визначення основних учасників платіжних систем та їх функцій; засвоєння методів і технологічних особливостей реалізації розрахункових операцій у платіжних системах; набуття вмінь оцінювати рівень і складність платіжної системи, зважаючи на безпеку платежів.</p>
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=844
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Гетьманенко Юлія Олександрівна, канд.екон.наук Канали комунікацій СДН «Moodle»: повідомлення в чаті ел.пошта: ygetmanenko@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/fmb_f23.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	<p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>

<p>Перелік спеціальних компетентностей (СК)</p>	<p>СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин.</p> <p>СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування</p>
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<p>РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.</p> <p>РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.</p> <p>РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності</p> <p>РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.</p> <p>РН 14. Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи та страхування</p> <p>РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань</p>
<p>Опис дисципліни</p>	
<p>Структура навантаження на студента</p>	<p>Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – залік</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Тематичні лекції, вирішення аналітичних, розрахункових, аналітично-розрахункових завдань, самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та рекомендованої літератури, джерел</p>

Зміст дисципліни	
Тема 1. Зміст платіжної системи	Поняття платіжної системи. Основні суб'єкти платіжної системи. Основні елементи платіжної системи України. Правова основа діяльності платіжної системи
Тема 2. Характеристика платіжних систем	Вимоги до платіжних систем. Види платіжних систем. Платіжний інструмент. Схема проходження інформації електронною платіжною системою
Тема 3. Безпека платіжних систем	Система захисту інформації. Відповідальність суб'єктів переказу за забезпечення захисту інформації та основні типи загроз. Заходи захисту інформації
Тема 4. Механізми платіжних переказів та платіжні інструменти	Механізми платіжних переказів та їх характеристика. Суть та види платіжних інструментів
Тема 5. Пластикова (платіжна) картка як інструмент розрахунків	Зміст та особливості пластикової (платіжної) картки. Видова класифікація пластикових карток. Дебетні платіжні картки. Кредитні платіжні картки
Тема 6. Організація міжбанківських розрахунків	Суть організації міжбанківських розрахунків. Система розрахунків на валовій основі. Системи розрахунків на чистій основі. Розрахунки через клірингові установи. Відповідальність учасників розрахунків при здійсненні переказу коштів
Тема 7. Електронні гроші та платіжні системи	Поняття і види електронних платіжних систем . Електронні гроші: суть та класифікація
Тема 8. Зарубіжні та міжнародні платіжні системи	Зарубіжні платіжні системи. Система «Інтернет-банкінг». Система термінових міжнародних грошових переказів. Система електронних міжбанківських. Платіжні системи, засновані на використанні пластикових карток в Україні. Еквайринг і дистанційне обслуговування
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Залік у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбувається у формі підсумкового модульного контролю.

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів із заліком: Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.

Формула: $O=S \times 1$

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Самостійні роботи (4 СР по 10 балів)	40
Модульні контрольні (2 МКР по 20 балів)	40
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	20
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної дисципліни

Критерії оцінювання самостійних робіт:

10 б. – Виконано всі завдання без помилок, відповіді повні й обґрунтовані.

9 б. – Виконано майже всі завдання, допущено 1–2 несуттєві помилки.

8 б. – Виконано більшість завдань, є окремі неточності чи пропуски.

7 б. – Виконано понад половину завдань, але з помітними неточностями.

6 б. – Виконано близько половини завдань, частина з них має помилки.

5 б. – Виконано менше половини завдань, проте продемонстровано розуміння основного матеріалу.

4 б. – Виконано окремі завдання правильно, більшість з помилками.

3 б. – Робота містить значні помилки, лише поодинокі правильні елементи.

2 б. – Виконано мінімальний обсяг, знання поверхові.

1 б. – Спроба виконати завдання є, але відповіді неправильні.

Критерії оцінювання модульних робіт:

№	Завдання	Бали
1	Тести (10 од. по 1 бал)	10
2	Практична частина (2 од. по 5 б.)	10
Разом		20

5 б. – Повне, глибоке та вичерпне розкриття теми.

4 б. – Відповідь охоплює основні положення теми, але може мати незначні недоліки.

3 б. – Відповідь містить основні положення теми, але не є повною.

2 б. – Відповідь неповна, містить значні помилки або суттєві прогалини у розумінні теми.

1 б. – Відповідь не відповідає вимогам завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (рефератів):

16-20 б. У роботі відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Робота виконана творчо і самостійно, характеризується оригінальністю.

10-15 б. Робота має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.
1-9 б. Робота сфокусований на темі, але не висвітлює її. Найявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Банківська система: підручник / [М.Крупка, Є.Андрушак, Н.Пайтратан.]; заред. д-ра екон. наук, проф. М.Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів:ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
2. Вірван Л.А., Платіжні системи: Навчальний посібник. – Львів: Видавництво ПП «Магнолія 2006», 2024. – 212 с.
3. Дзюблюк О. Луців Б., Чайковський Я. Сучасний розвиток ринку платіжних карток у цифровій економіці. Financial and credit activity problems of theory and practice, 2022. Т. 6, № 47. С. 51–64.
4. Довженко В., Сус Л., Сус Ю. Розробки стратегій розвитку системно важливих банків України під впливом чинників зовнішнього середовища. Бізнес Інформ, 2023. №3. С. 115–123.
5. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність. Національний банк України. Липень 2020. 49 с.

Нормативно-правові документи

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text>
2. Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури, затверджене постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 2014 року № 43 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-14#Text>
3. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2014 року № 705 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text>
4. Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 листопада 2014 року № 755 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0755500-14#Text>

5. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text>

6. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами). [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>

7. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від від 07.12.2000 № 2121-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

8. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Державна служба фінансового моніторингу України - www.sdfm.gov.ua
3. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>